Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's
Portefeuille Veiligheidsregio's en Crisisbeheersing

Turfmarkt 147
2511 DP Nederland
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
10 oktober 2023

Ons kenmerk
4932323

nota

Routekaart modernisering staatsnoodrecht

Algemene leiding

Minister	SG
Datum/eindparaaf	Datum/paraaf

1. Aanleiding

In de brief 'kader modernisering staatsnoodrecht' van 6 december 2022 heeft u een kader geschetst met algemene uitgangspunten voor de modernisering van het (staats)nood- en crisisrecht. In deze brief heeft u aangekondigd om een interdepartementale routekaart op te stellen, waarin betrokken bewindspersonen duidelijk maken welke noodwetgeving zij in de komende jaren willen moderniseren.

In voorliggende brief voldoet u aan deze toezegging. De routekaart is besproken in de CBJ en enkel BZK had enkele opmerkingen. Deze opmerkingen zijn met instemming van BZK verwerkt in voorliggende brief. De brief is daarom gereed voor indiening bij de MR.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht bijgaande Kamerbrief aan te bieden aan de ministerraad ter besluitvorming en het bijbehorende aanbiedingsformulier te ondertekenen. Na instemming van de MR wordt het kader aan de Eerste Kamer en Tweede Kamer verzonden

3. Kernpunten

In de routekaart geven betrokken bewindspersonen aan welke noodwetgeving zij in de komende jaren willen moderniseren en welk tijdspad zij daarbij voorzien. Aangezien de verschillende bewindspersonen zelf verantwoordelijk zijn voor de (nood)wetgeving binnen het eigen vakgebied, verzendt u deze brief mede namens de betrokken bewindspersonen. U geeft in de brief ook aan welke wetten de komende jaren door JenV gemoderniseerd zullen worden.

Voor het vervolg van het moderniseringstraject zal de benodigde wetgeving door de afzonderlijke bewindspersonen worden voorgesteld. De plannen en de planning

is terug te vinden in deze interdepartementale routekaart. Daarmee richt de brief zich hoofdzakelijk op het proces en niet op de inhoudelijke moderniseringsopgave.

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's
Portefeuille Veiligheidsregio's en Crisisbeheersing

Datum
10 oktober 2023

Ons kenmerk
4932323

4. Toelichting

4.1 Politieke context

In 2020 is de motie Van Dam c.s. aangenomen waarin de regering wordt verzocht een evaluatie van het huidige staatsnoodrecht te maken en dit aan te bieden aan de Kamer, inclusief een beleidsreactie die strekt tot het up-to-date brengen van het staatsnoodrecht. Naar aanleiding van deze motie heeft de Open Universiteit in opdracht van het WODC onderzoek uitgevoerd dat eind 2021 is opgeleverd.

In antwoord op vragen van de Eerste Kamer (2022) en een informatieverzoek van het lid Ephraim (Groep Ephraim) (2022) heeft u vervolgens aan de beide Kamers aangegeven dat het kabinet fasering en prioritering toe wil passen bij de modernisering en herinrichting van het (staats)nood- en crisisrecht. In de brief 'kader modernisering staatsnoodrecht' van 6 december 2022 heeft u een kader geschetst met algemene uitgangspunten voor de modernisering van het (staats)nood- en crisisrecht. In deze brief heeft u aangekondigd om een interdepartementale routekaart op te stellen, waarin betrokken bewindspersonen duidelijk maken welke noodwetgeving zij in de komende jaren willen moderniseren. In voorliggende brief voldoet u aan deze toezegging.

4.2 Financiële overwegingen

Bij het ontbreken van adequate financiële dekking zal de modernisering van het (staats)nood- en crisisrecht geen doorgang kunnen vinden. De verwachting is dat de modernisering van het staatsnoodrecht voor JenV budgettair neutraal kan plaatsvinden. Dit zal bij de verdere uitwerking van de modernisering moeten worden getoetst. Hierover zal afstemming plaatsvinden met de directie FEZ.

4.4 Krachtenveld

Dit kader is tot stand gekomen in het interdepartementaal overleg modernisering staatsnoodrecht. Hierin zijn vrijwel alle departementen vertegenwoordigd, aangevuld met vertegenwoordiging vanuit de veiligheidsregio's.

4.7 Implementatie

Na het versturen van de brief aan de Staten-Generaal zal JenV verder werken aan de inhoudelijke modernisering van de Coördinatiewet uitzonderingstoestanden. Deze wetswijziging wil het departement in 2024 in consultatie brengen. Deze wet vormt het fundament van het stelsel van staatsnoodrecht en regelt de procedure voor het afkondigen en beëindigen van een noodtoestand, evenals de procedures voor in en buiten werking stellen van noodbepalingen in een noodtoestand. Daarbij worden de in de brief van 6 december 2022 aangekondigde wijzigingen doorgevoerd.

Daarna zal JenV verder werken aan de modernisering van de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag, de Wet verplaatsing bevolking en modernisering van de noodbepalingen in de Wet Veiligheidsregio's en de Veiligheidswet BES. U verwacht deze wijzigingen in 2024 in consultatie te brengen. De Noodwet Rechtspleging vereist grondiger onderhoud. Deze zal daarom op zijn vroegst in 2025 in consultatie worden gebracht.

Daarnaast zal er een interdepartementale verkenning plaatsvinden om te bezien in hoeverre het huidige palet aan noodwetgeving mogelijkheden biedt voor ingrijpen bij een nationale crisis met een digitale oorzaak

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's
Portefeuille Veiligheidsregio's en Crisisbeheersing

Datum
10 oktober 2023

Ons kenmerk
4932323

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.